

Minden idők egyik leghíresebb székely nemesi családjának, az Ugronoknak az egyik leghíresebb alakja – neve és tevékenysége egybeforrt az Osztrák-Magyar Monarchia korával, vagyis az úgynevezett boldog békeidőkkel. Békeidőknek hívjuk, pedig baj akkor is volt elég, ami **Ugron Gábor** pályafutásából is kiviláglik. De maradjunk annyiban, hogy ellentmondásos személyisége ellenére sok mindent köszönhet neki Székelyudvarhely, például a Székely Gőzöst is.

Jókai is járt a házukban

Ugron Gábor abban a kúriában született, ami ma is áll Szombatfalván, **Ugron Lázár** főispán (1812–1884) és

Simén Róza

gyermekeként – Lázár szintén a kor „nagyembere” volt Udvarhelyszéken. A később – mai szóhasználatnál élve – sztáírónak számító

Jókai Mór

is nála szállt meg egy vészterhes időszakban, 1853-ban. Az író naplójában ez áll: „1853. május 21-én estére Szombatfalvára érkeztünk, hol Ugron Lázár úr, hajdan hosszas ideig Udvarhely-szék királybírája, fogadott bennünket”.

Nem volt egy hatradólos típus, hiszen

nagyon fiatalon, alig 22 évesen a harcmezőkön is kipróbálta magát, önkéntesként harcolt Olaszországban Garibaldi oldalán, illetve a párizsi kommün idején a francia fővárosban tartózkodott, ahol gyakorlatilag haditudósító volt, hiszen az eseményekről az Ellenőr nevű lapban jelentek meg az írásai. Volt Angliában is, de 1872-ben hazatért külföldről és nagyon fiatalon, alig 25 évesen országgyűlési képviselő lett a Függetlenségi Párt színeiben.

Nagy ember, nagy helye(ke)n

A visszaemlékezések szerint Ugron Gábor egy nagydarab, magas ember volt – emellett rendkívül jó szónokként is ismerték, a politikában akkor is sokat kellett jártatnia a száját az embernek, hogy elérjen valamit. S Ugron bizony elért jó sokat, mert később sikeres, illetve sikertelen vállalkozásai is voltak – utóbbiak közül talán a Székelyegyleti Takarékpénztár csődje a leghíresebb, 1901-ben ütött be a baj, annyira, hogy az egyik pénzét elveszítő hitelező

dűhében rá is lőtt, de nem találta el. Ide tartozik, hogy ő sem vetette meg a párbajozást, erről is maradtak feljegyzések.

De addig sok minden történt Ugron Gábor életében: 1880-ban megszületett a fia, [a későbbi miniszter](#), ifj

ú Ugron Gábor

– az idősb Gábor közben ismét képviselő lett, 1887-ben többedmagával kivált a Függetlenségi Pártból, alapítója volt a 48-as pártnak. Emellett jelentős szerepe volt abban, hogy [1888. március 15-én begördüljön az első vonat szülővárosába, Székelyudvarhelyre](#)

Daniel Gábor

ral közösen, politikai és vállalkozói erejüket latba vetve a sok nehézség ellenére mégis létrehozták a Héjasfalva–Székelyudvarhely [vasúti szárnyvonalat](#).

Rajta is van az eseményt megörökítő elhíresült fotográfián, a mozdony bal oldalára van felkapaszkodva.

Váratlanul halt meg

Ugron élete végéig parlamenti képviselő volt. Nem nyugodott az 1900-as évek elején sem, „Gábor úr” (így, vagy Rabonbánnak nevezték Pesten) még a császár által kínált bárói rangot is visszautasította ezzel, a konokságára jellemző mondattal, hogy „nekem ne adjon egy Habsburg rangot, volt az én familiámnak rangja-neve már ezen a vidéken, amikor az ő fenséges családjának még a hírért sem hozta erre a szél.”

Váratlanul, mindössze 63 évesen, 1911. január 22-én halt meg Budapesten, József körüti lakásában. Betegeskedett, influenzát kapott, de ettől még bejárt a parlamentbe, nem tulajdonított nagy fontosságot a betegségének, hiszen egészséges, nagytermetű ember volt. Halála napján, délelőtt olvasgatott, felesége és lánya már holtan találták rá, szívinfarktust kapott.

Koporsóját hazahozták és a Szejkefürdő közelében, a Nagymálon 1890-ban felépített családi kriptában temették el, hatalmas tömeg kísérte utolsó útjára. A kis építményen az UGRON LÁZÁR VÉGRENDELETE FOLYTÁN ÉPÍTETTE UGRON ÁKOS 1890. ÉVBEN felirat olvasható, a kriptában nyugszanak a leghíresebb Ugronok és későbbi leszármazottaik is – Ákos (1849– 1926) a testvéröccse volt Ugron Gábornak.

alapítványok köznevelési tevékenység megvalósítására